

EVİRİM, KURUMLAR VE İKTİSAT KURAMI

Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü
İktisat YL (Ders Kodu: 21005030)
2020 Bahar Dönemi
Cuma 13:30-16:30, B03

Dersin Öğretim Görevlisi: Altuğ Yalçintas, altug.yalcintas@politics.ankara.edu.tr
Görüşme Saatleri: Sadece randevu yoluyla.

Dersin İçeriği

Bireyler ve toplumlar karmaşık iktisadi ve toplumsal koşullar altında hayatta kalmayı nasıl başarıyorlar? Fikirler, kavramlar ve ideolojiler varlıklarını nasıl sürdürüyor, nasıl hızlı bir şekilde yayılabiliyorlar? Teknolojik dönüşümlerin yol açtığı olanaklar (bedava olan ya da pahalı olmayan haberleşme ve iletişim hizmetleri, kitlesel bağış ve finansal fonlama etkinlikleri, yaratıcılık ve yeni toplumsal hareketler, bağımsız ve alternatif haber kaynaklarına erişim, en yeni müzik, sinema filmleri ve bilimsel makalelere gerçek zamanlı, bedava ya da pahalı olmayan erişim) ile sorunlar (sosyal medya üzerinden yürütülen kontrol ve takip uygulamaları, politik polarizasyon, sosyal medya bağımlılığı, bilimsel araştırmalarda gerçeğin kaybolan önemi ya da *post-truth*, sahte haberlerin yol açtığı korku ve endişe, dijital korumacılık ve sansür) karşısında nasıl bir tutum takınıyoruz?

Lisansüstü seviyede araştırma yapan iktisat öğrencileri için tasarlanan bu derste, yukarıdaki sorulara kurumsal politik iktisat çerçevesinde cevaplar arayacağız. Toplumsal ve iktisadi yaşamı organize etmek ve çözümler üretebilmek için kurumların önemini incelerken, aynı zamanda, kurum tasarımlarının yol açtığı yeni karmaşık durumları ele alacağız. Kurumların her zaman tasarım ürünü olmayabileceğini, birden fazla tasarımcının olduğu durumda ortaya çıkacak kurumsal yapıların ise planlanmamış ve planlanamayan bir şekilde evrileceğini öne süreceğiz. Pragmatizm arkaplanı üzerine kurulu olan bu derste, kuramsal tartışmaları yürütürken karmaşıklık, sıçramalı denge, tezahür (*emergence*), (hiper)realizm gibi kavramların ve soyut açıklamaların değerini ortaya çıkışı, servetin birikimi, yoksulluğun kalıcılığı, piyasa ve devlet başarısızlıkları, toplumsal ayaklanmalar, demokratik pratiklerin inşası ve sanat üretimi gibi toplumsal ve iktisadi sorunları hangi şekilde çözüme kavuşturduğunu göstereceğiz.

Hazırlık Okumaları

Eric D. Beinhocker. 2007. *The Origin of Wealth: Evolution, Complexity, and the Radical Remaking of Economics*. Random House.
Viktor Mayer-Schönerger ve Kenneth Cukier. 2014. *Big Data: A Revolution that will Transform How We Live, Work, and Think*. Eamon Dolan Books.

Hazırlık İzlemeleri

“Evolution” WGBH/Nova Science Unit and Clear Blue Sky Productions. 2001
<https://www.youtube.com/watch?v=DJhRONI7JEW>
“Hypernormalisation” Alan Curtis Documentary, 2016
<https://www.youtube.com/watch?reload=9&v=-fny99f8amM>
“Our World is Chaos” VRPO Documentary, 2019
<https://www.youtube.com/watch?v=OfYiVgeWfnM>

DERS PROGRAMI

1. Ders: Evrimci Politik İktisat: Kavram, Kapsam ve Yöntem

Tartışma sorusu / vaka: Toplumsal ve iktisadi alanda tasarımcısız tasarım mümkün müdür?

- Altuğ Yalçıntaş. Hazırlanıyor. *Evrin, Karmaşıklık ve Büyük Veri Ekonomisi*

2. Ders: Thorstein Veblen ve Kurumlar

Tartışma sorusu / vaka: Babil Kulesi, Avrupa Birliği, Brexit ve ötesi

- Thorstein Veblen. 1898. "Why Is Economics Not an Evolutionary Science?" *Quarterly Journal of Economics* 12 (3): 373 – 397.

3. Ders: Patikaya Bağımlılık Kuramı

Tartışma sorusu / vaka: Heraklit'in masalı: Değişmeyen tek şey değişim midir?

- John Dewey. 1910. *The Influence of Darwin on Philosophy and Other Essays*. New York: Henry Holt and Co. (Çeşitli bölümler)

4. Ders: Sıçramalı Denge Kuramı

Tartışma sorusu / vaka: Dar koridor, Asya tipi üretim tarzı (Acemoğlu, Divitçioğlu ve diğerleri).

- Stephan Jay Gould and Niles Eldredge. 1972. "Punctuated Equilibria: An Alternative to Phyletic Gradualism" in T. J. M. Schoff (ed.) *Models in Paleobiology*. San Francisco: Cooper and Co.: 82-115.

5. Ders: Memetics

Tartışma sorusu / vaka: Protestan ahlâkı (Weber) ve burjuva erdemleri (McCloskey)

- Ricahrd Dawkins. 1976. *Selfish Gene*. Oxford: Oxford University Press. (Çeşitli bölümler)

6. Ders: Tezahür (*emergence*), Tabakalaşma ve Karmaşıklık

Tartışma sorusu / vaka: İşlem maliyetleri = entropi ?

- Nicholas Georgescu-Roegen. 1971. *The Entropy Law and the Economic Process*. Cambridge, MA: Harvard University Press. (Çeşitli bölümler)

7. Ders: Takip Kapitalizmi ya da "Doğal" Zekâdan "Yapay" İstihbarata

Tartışma sorusu / vaka: Yaygın olarak kullanılan internet platformlarının hizmetleri neden bedava?

- Soshanna Zuboff. 2019. *The Age of Surveillance Capitalism: The Fight for a Human Future at the New Frontier of Power*. New York: Public Affairs. (Çeşitli bölümler)

8. Ders: Sayısalcılar İçin Yapay Zekâ

Tartışma sorusu / vaka: Cem Say'ın 51. sorusu

- Phil Mirowski. 2017. *The Knowledge We Have Lost in Information: A History of Information in Modern Economics*. Oxford: Oxford University Press.(Çeşitli bölümler)

9. Ders: Dijital Korumacılık

Tartışma sorusu / vaka: Yerli ve milli internet, helal internet, GDPR ve diğerleri

- Mariana Mazzucato. 2011. *The Entrepreneurial State*. London: Demos. (Çeşitli bölümler)

10. Ders: Yeni Toplumsal Hareketler

Tartışma sorusu / vaka: Toplumsal medya, Gezi Protestoları, sahte haberler, gerçek-ötesi toplum vs.

- Christian Fuchs. 2017. *Social Media: A Critical Introduction*. London: Sage. (Çeşitli bölümler)